

ירושלים, כ"א בסיוון, תשע"ג

30 במאי, 2013

חוזר מס' ח-06-2387

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי

הנדון: מדידה והלימות הון – מבוא, תחולה וחישוב דרישות

(הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201)

מבוא

1. הוראה זו כוללת את סעיף התחולה להוראות המתייחסות למדידה והלימות הון, את אופן חישוב דרישות ההון ואת יעדי ההון המזעריים.

2. בעקבות התיקונים שנערכו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 – ההון הפיקוחי, עם אימוץ המלצות באזל III, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגיד, תיקנתי את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201, בנושא "מדידה והלימות הון - מבוא, תחולה וחישוב דרישות".

תיקונים עיקריים להוראה

3. חישוב דרישות להון מזערי

א. בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום 28 במרץ 2012, נקבע יחס הון עצמי רובד 1 מזערי לנכסי סיכון משוקללים שיעמוד על 9% עבור כלל המערכת הבנקאית ועל 10% לתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. יחסי הון אלה כוללים את הדרישה להחזקת כרית לשימור הון.

ב. יחס ההון הכולל המזערי לנכסי סיכון משוקללים יעמוד על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

ג. בוטלה ההבחנה בין הנדבך הראשון לנדבך השני בחישוב יחס ההון הכולל המזערי.

דברי הסבר

בשלב זה לא נקבעה דרישה נפרדת ליחס הון רובד 1 מזערי, מעבר ליחס הון עצמי רובד 1. לאור זאת, התאגידים הבנקאיים רשאים לעמוד ביחס ההון הכולל שמעבר להון העצמי, באמצעות הון רובד 2 בלבד. בכוונת הפיקוח על הבנקים להמשיך לבחון את הצורך בקביעת יחס הון רובד 1 מזערי בעתיד.

תחילה

4. א. תחילת האמור בחוזר זה הוא ביום 1.1.14.
ב. לעניין יעדי ההון שנקבעו, מועד התחילה לעמידה ביחס הון עצמי רובד 1 של 9% ויחס הון כולל של 12.5% הוא 1 בינואר 2015. עבור הבנקים הנדרשים לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 של 10% ויחס הון כולל של 13.5% מועד התחילה הוא 1 בינואר 2017.

עדכון הקובץ

5. מצ"ב דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

להכניס עמוד
4-1-201 [2] (5/13)

להוציא עמוד
4-1-201 [1] (6/10)

בכבוד רב,

דוד זקן
המפקח על הבנקים

מבוא, תחולה וחישוב דרישות

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	<u>מיקום בהוראת השעה*</u>	<u>נושא</u>
201-2		מבוא
201-3	סעיפים 20-39	תחולה
201-4	סעיפים 40-49	חישוב דרישות להון מזערי

מבוא

1. ביוני 2006 פרסמה וועדת באזל לפיקוח בנקאי מסגרת עבודה מחודשת בנושא דרישות הלימות הון שכותרתה "התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון" (להלן - באזל III). מטרת מסגרת העבודה היתה לחזק את האיתנות והיציבות של מערכת הבנקאות הבינלאומית תוך הגברת הקשר בין דרישות ההון לרמות הסיכון, ושיפור מערכי ניהול הסיכונים בתאגידים הבנקאיים.

בדצמבר 2010 הוציאה וועדת באזל מסגרת עבודה חדשה שכותרתה "באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן – באזל III). מסגרת העבודה החדשה כוללת שינויים ותוספות ביחס לבאזל II בעקבות לקחים שהופקו לאחר המשבר הפיננסי העולמי.

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 מאמצות את המלצות באזל II ובאזל III במערכת הבנקאית בישראל.

2. ההוראות משקפות את עמדת המפקח בכל אחד מהנושאים בהם ניתן למפקח שיקול דעת. עמדת המפקח גובשה תוך בחינת ההתייחסות לנושא ברשויות פיקוח ברחבי העולם, ובחינת ההתאמה להוראות, לחוקים ולנתוני המשק הישראלי, במידת הצורך.

3. ההוראות כוללות את ההנחיות ליישום גישות מתקדמות בסיכוני אשראי, ואינן כוללות את הגישות המתקדמות לחישוב הפחתת סיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק. עם זאת, הפיקוח על הבנקים מעודד את התאגידים הבנקאיים להמשיך באיסוף נתונים לבניית תשתית המידע הנדרשת להפעלת מודלים מתקדמים בעתיד בתחומים אלה.

מספור הסעיפים בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 תואם את מספור הסעיפים במסמך המקור של באזל II, למעט הוראה 202.

תחולה

20. הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 ייושמו על בסיס מאוחד על ידי :

1. תאגיד בנקאי, למעט בנק חוץ וחברת שירותים משותפת ;
2. תאגיד עזר שהוא חברת כרטיסי אשראי ;
3. תאגיד כמפורט בסעיפים 11(א)(א) ו-11(ב) ו-11(ב)(1) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981, שהואגד בישראל ונשלט על ידי תאגידים כאמור בסעיף 1 או 2 לעיל, הכפופים להוראה זו , אלא אם מתקיים אחד התנאים הבאים :
 - א. נכסי הסיכון המשוקללים של התאגיד המחושבים בהתאם להוראות אלו אינם עולים על הגבוה מבין 1% מבסיס ההון של התאגיד השולט בו או 50 מיליוני ש"ח.
 - ב. התאגיד השולט בו מקיים את כל התנאים הבאים :
 1. נתן לו שיפוי לכל התחייבויותיו ;
 2. כולל אותו בתהליכי ניהול הסיכונים ובתהליכי הבקרה הפנימיים ;
 3. אין ולא חזוי מכשול כלשהו, לרבות מכשול משפטי להעברה מיידית של מקורות הון או נזילות או לביצוע החזר התחייבויות של התאגיד על ידי התאגיד השולט.

21-22. בטל^{4 5}.

23. יתרה מכך, מכיוון שאחד מהיעדים המרכזיים של פיקוח הוא ההגנה על מפקידים, חיוני להבטיח שההון המוכר לצורך מדידת הלימות ההון יהיה זמין בנקל (readily available) למפקידים אלה. בהתאם לכך, המפקח צריך לבחון שכל תאגיד בנקאי מחזיק הון הולם על בסיס נפרד (stand-alone basis).

24-39. בטל^{6 7 8 9 10}.

-
- 4 בטל.
 - 5 בטל.
 - 6 בטל.
 - 7 בטל.
 - 8 בטל.
 - 9 בטל.
 - 10 בטל.

חישוב דרישות להון מזערי

40. (א) הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203-208 מציגות את חישוב סך הדרישות להון מזערי עבור סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי (הנדבך הראשון) והוראת ניהול בנקאי מספר 211 מציגה את תהליך הערכת נאותות הלימות ההון (הנדבך השני). יחס ההון מחושב תוך שימוש בהגדרה של הון פיקוחי ונכסים משוקללים לסיכון.

(ב) יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן :

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזוניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזוניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-10%.

2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזוניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזוניים במערכת הבנקאית יחזיק ביחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-13.5%.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), המפקח רשאי לקבוע לתאגידים מסוימים יחס הון מזערי גבוה יותר.

א. הון פיקוחי

41. ההגדרה מפורטת בהוראת ניהול בנקאי מספר 202.

42-43. בטל.

ב. נכסים משוקללים בסיכון

44. סך הנכסים המשוקללים בסיכון נקבע על ידי הכפלת דרישות ההון לסיכון שוק וסיכון תפעולי ב-12.5, והוספת התוצאה לסך הנכסים המשוקללים בסיכון עבור סיכון אשראי¹¹.

ג. הוראות מעבר

45-49. בטל¹².

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
20/6/10	חוזר מקורי	1	2268
30/5/13	עדכון	2	2387

¹¹ בטל.

¹² בטל.